

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

РОЗВИТОК SOFT SKILLS В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Виконала: здобувачка вищої освіти

ОПП «Початкова освіта», спеціальності

013 Початкова освіта, групи ПОм-21

Гоголь Марія Іванівна

Науковий керівник **Романишин Р.Я.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент **Зозуляк-Случик Р.В.**,

доктор педагогічних наук, професор

АНОТАЦІЯ

Гоголь М. Розвиток *soft skills* в учнів початкової школи в умовах проєктної діяльності. Рукопис. 2025.

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі досліджено проблему формування *soft skills* в учнів початкової школи та обґрунтовано методичні засади їх розвитку засобами проєктної діяльності. Теоретично проаналізовано сутність м'яких навичок, їх значення для успішності молодших школярів у навчальній, соціальній та особистісній сферах. Уточнено структуру *soft skills* для учнів початкової ланки, визначено ключові критерії та показники їх сформованості.

У межах дослідження розроблено систему навчальних проєктів, спрямованих на розвиток комунікативних, соціальних, емоційно-вольових, організаційних та творчих умінь. Обґрунтовано педагогічні умови, що забезпечують результативність формування м'яких навичок: інтеграцію змісту, кооперативні форми взаємодії, рефлексивний супровід, діяльнісний підхід.

Експериментальна перевірка ефективності запропонованої методики засвідчила позитивну динаміку розвитку *soft skills* у здобувачів освіти експериментального класу порівняно з контрольним. Результати дослідження підтверджують, що проєктні технології є ефективним засобом розвитку *soft skills* у молодших школярів, забезпечують особистісний розвиток, сприяють формуванню навичок XXI століття та підвищують якість освітнього процесу в початковій школі.

Ключові слова: *soft skills*, учні початкової школи, проєктна діяльність, комунікація, співпраця, креативність, методика навчання, початкова школа.

Міністерство освіти і науки України

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх технологій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

ОР «Магістр»

на тему:

«ВИХОВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ ЗАСОБАМИ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НУШ»

Виконала: студентка 2 курсу
спеціальності

013 «Початкова освіта» (ОР – магістр)

Григорак Маріанна Василівна

Науковий керівник:

доктор філологічних наук, доцент

Качак Тетяна Богданівна

Рецензент: кандидат педагогічних наук,

доцент **Круль Лариса Миколаївна**

м. Івано-Франківськ, 2025

АНОТАЦІЯ

Григорак Маріанна Василівна. Виховання толерантності засобами дитячої літератури в інклюзивному середовищі НУШ. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього рівня «Магістр» зі спеціальності 013 «Початкова освіта». Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

Актуальність дослідження зумовлена суспільною потребою у вихованні толерантної особистості, особливостями інклюзивного навчання та важливістю формування моральних цінностей в учнів початкових класів. Інклюзивне середовище Нової української школи вимагає створення педагогічних умов, які сприяють прийняттю різноманітності, взаємоповазі та емпатії. Ефективним засобом виховання цих якостей виступає дитяча література, що має потужний виховний, емоційно-ціннісний і пізнавальний потенціал.

Мета роботи – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність використання дитячої літератури як засобу виховання толерантності в учнів початкової школи в інклюзивному освітньому середовищі.

У **першому розділі** роботи розкрито сутність і структуру поняття «толерантність», визначено його роль у становленні особистості дитини; охарактеризовано інклюзивне освітнє середовище Нової української школи; проаналізовано психолого-педагогічні засади використання дитячої літератури у формуванні толерантних взаємин між дітьми.

У **другому розділі** подано опис практичних аспектів реалізації виховання толерантності засобами дитячої літератури, наведено результати діагностики рівня толерантності учнів, представлено авторську систему педагогічних заходів, спрямованих на розвиток емпатії, взаємоповаги та співпереживання, а також розроблено рекомендації для педагогів щодо інтеграції художніх текстів у навчально-виховний процес інклюзивних класів.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (96 найменувань) та додатків. Загальний обсяг роботи – 102 сторінки.

Ключові слова: толерантність, інклюзивне середовище, дитяча література, Нова українська школа, початкова освіта, виховання, емпатія, педагогічні умови.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПОЗАУРОЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Виконала: здобувачка вищої освіти

ОПП «Початкова освіта», спеціальності

013 Початкова освіта, групи ПО-21мз

Григорчук Аліна Василівна

Науковий керівник **Коваль П.М.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент **Стинська В.В.**,

доктор педагогічних наук, професор

АНОТАЦІЯ

Григорчук А. В. Розвиток пізнавальної активності учнів початкової школи у позаурочній діяльності. Рукопис. 2025.

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розглядається проблема розвитку пізнавальної активності учнів початкової школи у контексті позаурочної діяльності. Висвітлено теоретичні підходи до формування пізнавальної активності, її структури, основних складових та рівнів прояву у учнів початкової школи. Особлива увага приділена інтегрованим методам навчання, проєктній та дослідницькій діяльності, які сприяють розвитку аналітичного, системного та критичного мислення, творчих здібностей, допитливості та самостійності учнів. Розглядаються різні види позаурочної діяльності, які дозволяють учням застосовувати знання у різних контекстах і стимулюють їхню активну участь у навчальному процесі. Проаналізовано ефективні методи організації позаурочної роботи, умови її успішного проведення та способи оцінювання рівня пізнавальної активності учнів.

У роботі підкреслюється значення позаурочної діяльності як простору для формування ключових компетентностей молодших школярів, розвитку їхніх умінь до самостійного навчання, творчої діяльності, здатності до самоосвіти та самовдосконалення. Результати дослідження можуть бути використані педагогами початкових класів, керівниками гуртків та позашкільних закладів для підвищення ефективності навчально-виховного процесу та створення умов для комплексного розвитку пізнавальної активності учнів.

Ключові слова: активність, пізнавальна активність, учні початкової школи, початкова школа, пізнавальний інтерес, позаурочна діяльність, активізація пізнавальної діяльності, когнітивний розвиток.

Міністерство освіти і науки України
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему: **Формування у третьокласників навичок позитивної взаємодії на уроках «Я досліджую світ»**

Виконала: здобувачка вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта
групи ПОМ–21

Дирда Катерина Олегівна

Науковий керівник: ***Сливка Лариса Володимирівна***
доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри початкової
освіти та освітніх інновацій

Рецензент: ***Ворощук Оксана Дмитрівна***
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи

АНОТАЦІЯ

Дирда Катерина Олегівна. Формування у третьокласників навичок позитивної взаємодії на уроках «Я досліджую світ». Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У кваліфікаційній роботі вивчено стан наукової і навчально-методичної розробленості проблеми формування в учнів початкової школи навичок позитивної взаємодії, увиразнено сутність поняття «позитивна взаємодія» та інших понять дослідження. Схарактеризовано критерії сформованості учнів третього класу навичок позитивної взаємодії – мотиваційний, знанневий і поведінковий. Досліджено наявність в учнів експериментального і контрольного класів мотивації, знань і практичних навичок у контексті позитивної взаємодії.

Розроблено зміст заходів з формування позитивної взаємодії та методів реалізації цієї педагогічної праці на уроках «Я досліджую світ». Описано зміст проведених заходів, увиразнено форми, методи і прийоми їхньої реалізації, а саме: цілі уроки; конкурси; розповіді; перегляди відео; інтерактивні вправи; ігрові вправи; творчі проєкти; обговорення змісту оповідань; розв'язання проблемних ситуацій; драматизації; рольові ігри; написання міні-творів; аналіз змісту літературних творів і мультиплікаційних фільмів; практична апробація нових моделей поведінки та ін.

Перевірено ефективність розроблених і проведених заходів під час експериментальної роботи. Увиразнено високий, середній і низький рівні сформованості навичок позитивної взаємодії зріс в учнів експериментального і контрольного класів за результатами проведеної практичної роботи.

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

«РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ»

Виконала: здобувачка вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми
«Початкова освіта», групи ПО-21м

Коцулим Мар'яна Дмитрівна

Науковий керівник: Близнюк Т.О.,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри початкової освіти та освітніх
інновацій

Рецензент: Воробець О.Д.,
кандидат філологічних наук, доцент
кафедри загального та германського
мовознавства, завідувач кафедри

Івано-Франківськ, 2025 р.

АНОТАЦІЯ

Коцулим М. Розвиток емоційного інтелекту молодших школярів на уроках мовно-літературної освітньої галузі.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього рівня «Магістр» зі спеціальності 013 «Початкова освіта». Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

Розвиток емоційного інтелекту учнів початкової школи є складним і багатогранним процесом, який потребує системного та цілеспрямованого підходу. У сучасних умовах цифровізації, високої інформаційної насиченості та зростання емоційного навантаження на дітей через війну в Україні ця проблема ускладнюється ще більше. Педагоги враховують не лише вікові особливості молодших школярів, а й нові виклики освітнього середовища, щоб ефективно формувати емоційну компетентність здобувачів освіти.

Мета роботи – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити авторську методику розвитку емоційного інтелекту молодших школярів на уроках мовно-літературної освітньої галузі.

У першому розділі кваліфікаційної роботи запропоновано визначення поняття емоційного інтелекту в сучасній науці, проаналізовано підходи до його трактування та визначено структурні компоненти. Авторкою досліджено особливості емоційного розвитку дітей молодшого шкільного віку та визначено потенціал мовно-літературної освітньої галузі у цьому контексті.

У другому розділі досліджено стан проблеми розвитку емоційного інтелекту учнів у сучасній початковій школі та запропоновано поетапну експериментальну методику його формування на уроках англійської мови у 3 класі. З'ясовано, що інтерактивні ігри, рольові вправи та мультимедійні завдання, доповнені сучасними цифровими інструментами, є ефективними засобами активізації пізнавальної діяльності учнів і сприяли цілеспрямованому розвитку їхнього емоційного інтелекту.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (70 найменувань), додатків. Містить рисунки, таблиці та діаграми.

Ключові слова: емоційний інтелект, учні початкової школи, мовно-літературна освітня галузь, англійська мова, інтерактивні та цифрові засоби навчання.

Міністерство освіти і науки України

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

**ВИХОВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ В ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ**

Виконала: здобувачка вищої освіти
ООП «Початкова освіта», спеціальності
013 Початкова освіта, групи ПО-21м

Кочержук Ірина Василівна

Науковий керівник **Білавич Г. В.**,
доктор педагогічних наук, професор

Рецензент **Стинська В.В.**,

доктор педагогічних наук, професор

АНОТАЦІЯ

Кочержук І.В. Виховання толерантності в здобувачів початкової освіти на уроках літературного читання. Рукопис. 2025.

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти. Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розкрито теоретичні й методичні засади виховання толерантності молодших школярів засобами дитячої літератури. У першому розділі подано сутність понять «толерантність» і «виховання толерантності», охарактеризовано їхню структуру та психологічні механізми формування в дітей молодшого шкільного віку. Проаналізовано вплив сучасних соціокультурних умов на розвиток морально-ціннісних орієнтацій учнів та визначено педагогічний потенціал дитячої літератури як засобу розвитку емпатії, взаєморозуміння та моральної рефлексії.

Другий розділ присвячено аналізу можливостей художніх творів у формуванні толерантності, окреслено чинники, що впливають на ефективність цього процесу. Показано значущість діалогу за текстом, інтерактивних методів, рольових і творчих вправ, які сприяють осмисленню дітьми моральних ситуацій і формуванню гуманістичних моделей поведінки.

У третьому розділі представлено результати експериментального дослідження: визначено критерії та рівні сформованості толерантності, обґрунтовано ефективність запровадженої програми виховання толерантності засобами дитячої літератури. Практичне значення роботи полягає у створенні рекомендацій для вчителів початкової школи щодо використання художніх творів у формуванні доброзичливості, поваги й уміння конструктивно взаємодіяти з оточенням.

Ключові слова: *толерантність, дитяча література, молодші школярі, виховання, педагогічні умови, гуманістичні цінності.*

Міністерство освіти і науки України
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
на тему:

«ОПТИМІЗАЦІЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ РИТМІЧНОЇ ГІМНАСТИКИ»

Виконала: здобувачка вищої освіти,
спеціальності 013 Початкова освіта,
Групи ПО-21м
Людера Каріна Русланівна

Науковий керівник: доктор педагогічних наук,
професор Замрозович-Шадріна С. Р.

Рецензент: кандидат педагогічних наук, доцент
Недільський С. А.

АНОТАЦІЯ

Людера Каріна Русланівна. Оптимізація рухової активності учнів початкових класів засобами ритмічної гімнастики.

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У кваліфікаційній роботі на основі аналізу наукових джерел і педагогічного досвіду висвітлено теоретичні та методичні засади використання ритмічної гімнастики як засобу оптимізації рухової активності молодших школярів. Розкрито сутність понять «оптимізація рухової активності», «ритмічна гімнастика», визначено їх роль у формуванні фізичного, емоційного та соціального розвитку дитини.

У ході дослідження проведено педагогічний експеримент, спрямований на оцінку впливу систематичних занять ритмічною гімнастикою на рівень фізичної підготовленості та рухової активності учнів початкових класів. Подано методiku організації занять, описано ефективні вправи й моделі ритмічної гімнастики, відібрані з науково-методичної літератури та апробовані в освітньому процесі.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробленні та впровадженні комплексу вправ ритмічної гімнастики, що може бути використаний учителями початкових класів, учителями фізичної культури та педагогами закладів позашкільної освіти для підвищення рухової активності молодших школярів.

Результати дослідження апробовані в освітньому процесі Ліцею №11 Івано-Франківської міської ради.

Кваліфікаційна робота складається із вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків.

Ключові слова: рухова активність, оптимізація, ритмічна гімнастика, фізичне виховання, початкова школа, фізична підготовка.

Міністерство освіти і науки України
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Виконала:

здобувачка вищої освіти ОПП «Початкова освіта»
спеціальності: 013 Початкова освіта
групи ПО-21м

Новіцька Яна-Роксолана Богданівна

Науковий керівник: докторка педагогічних наук,
професорка

Білавич Галина Василівна

Рецензент: докторка педагогічних наук,
професорка

Протас Оксана Любомирівна

АНОТАЦІЯ

Новіцька Я.-Р. *Формування мовленнєвої компетентності молодших школярів у процесі навчальної діяльності*. Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти. Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розкрито теоретичні аспекти формування мовленнєвої компетентності здобувачів початкової освіти в контексті реалізації Концепції Нової української школи. Визначено сутність і структуру мовленнєвої компетентності як інтегрального особистісно-діяльнісного утворення, що поєднує лінгвістичні, комунікативні, соціокультурні, діяльнісні та рефлексивні компоненти. Теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено психолого-педагогічні умови ефективного розвитку мовленнєвої компетентності, серед яких: створення мовленнєво-насиченого освітнього середовища, упровадження елементів методики Монтесорі, системна співпраця з батьками, інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій, забезпечення емоційно безпечного освітнього простору. Здійснено компаративно-міждисциплінарний аналіз зарубіжного досвіду та виявлено чинники, що впливають на формування мовленнєвої активності молодших школярів у сучасних умовах (пандемія, воєнний стан).

Результати дослідження можуть бути використані в освітній практиці закладів початкової освіти, у системі підвищення кваліфікації педагогів, а також в підготовці майбутніх вчителів початкової школи.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до них, загальних висновків, списку використаних джерел (90 найменувань, з них 35 іноземними мовами), додатків, викладених на 35 сторінках. У роботі вміщено 5 рисунків та 8 таблиць. Загальний обсяг роботи – 132 сторінки, основного тексту – 97 сторінок.

Ключові слова: мовленнєва компетентність, початкова освіта, методика Монтесорі, психолого-педагогічні умови, співпраця з батьками, комунікативна діяльність, інноваційні технології, Нова українська школа.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
на тему:

РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Виконала: здобувачка вищої освіти
ОПП «Початкова освіта», спеціальності
013 «Початкова освіта», групи ПО-21м

Попович Ірина Михайлівна

Науковий керівник **Качак Т. Б.**,
доктор філологічних наук, професор
Рецензент **Матішак М. В.**,
кандидат педагогічних наук, доцент

АНОТАЦІЯ

Попович І. Розвиток екологічної грамотності молодших школярів засобами дитячої літератури. Рукопис. 2025.

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розглянуто теоретичні та практичні засади розвитку екологічної грамотності молодших школярів. Визначено сутність поняття «екологічна грамотність», її структуру, компоненти та зв'язок з екологічною компетентністю. Проаналізовано педагогічний потенціал дитячої літератури у формуванні екологічних знань, цінностей та відповідального ставлення до природи. Обґрунтовано необхідність використання художніх творів як засобу впливу на емоційно-ціннісну сферу дітей.

Мета роботи – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити методику розвитку екологічної грамотності молодших школярів засобами дитячої літератури.

У першому розділі кваліфікаційної роботи висвітлено проблему розвитку екологічної грамотності у психолого-педагогічній літературі, охарактеризовано традиційні та інноваційні методи її формування, проаналізовано можливості дитячої літератури як засобу екологічного виховання.

У другому розділі подано опис і результати експериментального дослідження ефективності запропонованої методики розвитку екологічної грамотності, розробленої на основі використання дитячих художніх творів у навчально-виховному процесі початкової школи.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (81 найменування), додатків. Містить рисунки, таблиці та діаграми.

Ключові слова: екологічна грамотність, молодші школярі, дитяча література, початкова освіта.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

Кваліфікаційна робота

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧИХ УЯВЛЕНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ

Виконала: здобувачка вищої освіти
ОПП «Початкова освіта»,
спеціальності 013 Початкова освіта,
групи ПО-21м

Рущак Аліна Русланівна

Науковий керівник **Качак Т.Б.**,

доктор філологічних наук, професор

Рецензент **Круль Л. М.**, кандидат

педагогічних наук, доцент

АНОТАЦІЯ

Рушак Аліна Русланівна. Формування природничих уявлень молодших школярів засобами інтегрованого навчання.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього рівня «Магістр» зі спеціальності 013 «Початкова освіта». Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

Сучасна початкова школа орієнтована на формування в учнів цілісної картини світу, що ґрунтується на міждисциплінарному підході. Одним із ключових завдань освітнього процесу є розвиток природничих уявлень, які стають основою для подальшого пізнання довкілля та усвідомлення взаємозв'язків у природі. Однак традиційні методи навчання не завжди забезпечують достатню ефективність у формуванні системного мислення й пізнавальної активності школярів. У цьому контексті інтегроване навчання постає як перспективний засіб оптимізації процесу формування природничих уявлень у молодших школярів.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити методику формування природничих уявлень молодших школярів засобами інтегрованого навчання.

У першому розділі роботи висвітлено стан проблеми в психолого-педагогічній літературі, розглянуто методику формування природничих уявлень та обґрунтовано можливості інтегрованого навчання у процесі їх формування.

Другий розділ присвячено аналізу сучасного стану реалізації природничої освіти у практиці початкової школи, представленню та апробації експериментальної методики формування природничих уявлень, а також аналізу результатів дослідно-експериментальної роботи.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Містить 19 таблиць, 14 діаграм, 8 схем.

Ключові слова: природничі уявлення, інтегроване навчання, молодші школярі, освітній процес, методика формування.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на тему:

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ

Виконала здобувачка вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта
групи ПО-21
Терещук Адріана Андріївна

Науковий керівник: **Кондур О.С**
доктор педагогічних наук, професор

Рецензент **Дідух І.Я.**
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної педагогіки і
соціальної роботи*

Івано-Франківськ

2025

Анотація

У роботі досліджено теоретичні та методичні засади формування екологічної компетентності учнів початкової школи у процесі вивчення математики.

У першому розділі розкрито сутність поняття «екологічна компетентність», охарактеризовано вікові особливості молодших школярів, що впливають на засвоєння екологічних знань і цінностей, а також проаналізовано потенціал курсу математики для інтеграції екологічного змісту.

Другий розділ присвячено розробленню методики формування екологічної компетентності: здійснено аналіз навчальних програм і підручників з математики, визначено ефективні шляхи включення екологічних задач і прикладів у навчальний процес, обґрунтовано доцільність використання проєктних технологій.

Окрему увагу приділено діагностиці рівня сформованості екологічної компетентності молодших школярів. Результати дослідження підтверджують можливість і ефективність екологізації математичної освіти на початковому рівні з метою формування відповідального ставлення до навколишнього середовища.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

«РОЗВИТОК ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ»

Виконала: студентка 2 курсу
спеціальності 013 «Початкова
освіта» (ОР – магістр)

Терлецька Наталія

Науковий керівник:

кандидат педагогічних наук, доцент

Близнюк Тетяна Олександрівна

Рецензент: кандидат

філологічних наук, доцент кафедри

загального та германського

мовознавства, завідувач кафедри

Воробець Олексій Дмитрович

Івано-Франківськ, 2025

АНОТАЦІЯ

Терлецька Н. Розвиток лексичної компетентності молодших школярів засобами цифрових інструментів.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього рівня «Магістр» зі спеціальності 013 «Початкова освіта». Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

В умовах реалізації Концепції Нової української школи особлива увага приділяється розвитку лексичної компетентності як важливої складової мовної підготовки молодших школярів. Вона передбачає сформованість умінь розуміти значення слів, добирати адекватні лексичні одиниці відповідно до мовленнєвої ситуації, доречно й граматично правильно їх уживати.

Мета роботи – теоретично узагальнити та експериментально перевірити ефективність педагогічних умов розвитку лексичної компетентності молодших школярів засобами цифрових інструментів.

У першому розділі кваліфікаційної роботи подано визначення ключових понять, розкрито суть поняття «лексична компетентність»; окреслено методичні засади її розвитку в здобувачів початкової освіти; класифіковано й охарактеризовано цифрові інструменти, які використовують для створення завдань, вправ та ігор з метою збагачення, уточнення та активізації лексичного запасу учнів.

У другому розділі досліджено стан проблеми розвитку лексичної компетентності третьокласників у практиці сучасної початкової школи; розроблено й апробовано експериментальну методику розвитку цієї компетентності у здобувачів початкової освіти на уроках української мови, літературного читання, іноземної мови, а також на інтегрованих уроках мовно-літературної освітньої галузі; розкрито зміст констатувального, формувального та контрольного етапів експериментального дослідження.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (80 найменувань), додатків. Містить рисунки, таблиці та діаграми.

Ключові слова: лексична компетентність, молодші школярі, здобувачі початкової освіти, мовно-літературна освітня галузь, уроки української мови, уроки іноземної мови, уроки літературного читання, цифрові інструменти.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ

Виконав: здобувач вищої освіти

ОПП «Початкова освіта», спеціальності

013 Початкова освіта, групи ПОмз-21

Цюрак Валентин Юрійович

Науковий керівник **Коваль П.М.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент *Прокопів Л.М.*,

кандидат педагогічних наук, професор

Івано-Франківськ- 2025

АНОТАЦІЯ

Цюрак В. Ю. Формування творчих здібностей учнів початкової школи засобами інтегрованого навчання. Рукопис. 2025.

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У магістерській роботі досліджено проблему формування творчих здібностей учнів початкової школи засобами інтегрованого навчання. Теоретичний аналіз психолого-педагогічної літератури засвідчує, що молодший шкільний вік є сенситивним періодом для розвитку креативного потенціалу, оскільки в цей час відбувається інтенсивне формування пізнавальних процесів, уяви, мислення та самосвідомості. Обґрунтовано ефективність інтегрованого навчання як засобу розвитку творчих здібностей, що забезпечує міжпредметну взаємодію, цілісність знань, активізацію емоційно-вольової й когнітивної сфер молодших школярів.

У роботі представлено авторську методику, розроблену на засадах діяльнісного підходу, педагогіки партнерства та компетентнісного навчання. Методика передбачає використання інтерактивних вправ, проєктної та дослідницької діяльності, STEAM-елементів, ігрових і тренінгових технологій. Значна увага приділена ролі вчителя як фасилітатора творчого освітнього середовища. Запропонована система інтегрованих завдань спрямована на розвиток оригінальності, гнучкості, швидкості мислення та деталізації уявлень школярів.

Ключові слова: інтегроване навчання, творча діяльність, креативність, учні початкової школи, початкова школа, творчі здібності, міжпредметна інтеграція, дидактичні завдання.

Карпатський національний університет імені Василя
Стефаника Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої
освіти на тему:

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОЄКТІВ

Виконав: здобувач вищої освіти

ОПП Початкова освіта», спеціальності

013 Початкова освіта, групи ПО-21м

Чугайда Віталій Вікторович

Науковий керівник **Коваль П.М.**,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент **Мацук Л.О.**,

кандидат педагогічних наук, професор

Івано-Франківськ- 2025

АНОТАЦІЯ

Чугайда В. В. Формування екологічної культури учнів початкової школи у процесі реалізації освітніх проєктів. Рукопис.

2025. Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У магістерській роботі висвітлено теоретичні та методичні засади формування екологічної культури учнів початкової школи засобами освітніх проєктів. Екологічна культура розглядається як ключова компетентність, що забезпечує здатність школярів усвідомлювати значення власних дій для збереження довкілля, відповідально ставитися до природи, планувати практичні дії та проявляти ініціативу у вирішенні екологічних проблем. Доведено, що система освітніх проєктів створює сприятливі умови для розвитку цієї компетентності, оскільки поєднує теоретичні знання з практичною діяльністю, активізує спостережливість, творче та критичне мислення, а також сприяє формуванню комунікативних навичок і командної роботи.

На основі аналізу наукових підходів встановлено, що екологічна культура є багатокомпонентним феноменом, який включає когнітивні, ціннісні, практичні та поведінкові складові. У межах дослідження обґрунтовано ефективність використання освітніх проєктів як методики формування цієї компетентності, розроблено комплексну систему природничо-екологічних завдань, які сприяють розвитку спостережливості, відповідальності, творчих і дослідницьких умінь, а також активної громадянської позиції молодших школярів.

Ключові слова: екологічна культура, учні початкової школи, освітні проєкти, природничо-екологічні завдання, інтегроване навчання, екологічна свідомість, компетентнісний підхід, початкова школа.

Міністерство освіти і науки України
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему

**«Формування основ фінансової грамотності учнів в освітньому процесі
початкової школи»**

Виконав здобувач вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта
групи ПО-21м

Штефура Василь Васильович
(прізвище та ініціали студента)

Керівник: Будник О. Б., доктор
педагогічних наук, професор

Рецензент: Смолюк С. В., кандидат
педагогічних наук, доцент кафедри
загальної педагогіки та дошкільної
освіти, Волинський національний
університет імені Лесі Українки

Івано-Франківськ – 2025 р.

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота висвітлює теоретичні і організаційно-методичні питання щодо формування основ фінансової грамотності в учнів початкових класів.

Об'єкт дослідження – освітній процес у початковій школі.

Предмет дослідження – зміст, методи та організаційні форми формування основ фінансової грамотності в молодших школярів.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити зміст, методи та організаційні форми формування основ фінансової грамотності в учнів у процесі навчання в початковій школі.

Перший розділ присвячений теоретичним аспектам дослідження проблеми формування основ фінансової грамотності молодших школярів, систематизації та узагальненню ефективних форми і методи формування основ фінансової грамотності здобувачів початкової освіти.

У другому розділі подано методичний матеріал щодо практичної реалізації в освітньому процесі наскрізної змістової лінії «Підприємливість і фінансова грамотність» у початковій школі, зокрема при вивченні математики на інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Представлено критерії, показники і рівні дослідження фінансової грамотності молодших школярів. Подано результати констатувального та формувального етапу педагогічного експерименту з формування основ фінансової грамотності учнів 3-го класу, а також опитування вчителів щодо стану цієї проблеми у практиці початкової школи.

У висновках підсумовано результати кваліфікаційної роботи щодо ефективності презентованого методичного інструментарію з формування основ фінансової грамотності учнів початкових класів в умовах НУШ.

Ключові слова: початкова школа, економічне виховання, основи фінансової грамотності, методи навчання, форми організації навчання, зміст освіти.

Міністерство освіти і науки України
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ЗАСАДАХ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ

Виконала: здобувачка вищої освіти ООП

«Початкова освіта»

спеціальності: 013 «Початкова освіта»

групи ПО-21м

Яців Інна Анатоліївна

Науковий керівник: Замрозович-Шадріна С. Р.,

доктор педагогічних наук, професор

Рецензент: Недільський С. А.,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри

теорії та методики дошкільної освіти

АНОТАЦІЯ

Яців І. А. Підвищення фізичної працездатності учнів початкових класів засобами фізичної культури на засадах системного підходу. Рукопис. 2025.

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) освітнього рівня зі спеціальності 013 «Початкова освіта», Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, 2025.

У роботі розкрито проблему підвищення фізичної працездатності учнів початкових класів засобами фізичної культури на засадах системного підходу. Уточнено сутність поняття «фізична працездатність», схарактеризовано основні засоби, форми, принципи, методичні підходи у контексті підвищення фізичної працездатності учнів початкових класів у процесі викладання шкільного курсу «Фізична культура». Особливу увагу приділено фізичній культурі як чиннику підвищення фізичної працездатності молодших школярів на засадах системного підходу.

Встановлено, що важлива роль у системному підході з підвищення фізичної працездатності молодших школярів належить налагодженню співпраці школи та сім'ї шляхом проведення міні-лекцій, консультацій, майстер-класів із різних питань («Руховий режим учнів початкових класів», «Методика фізичного виховання у сім'ї», «Шляхи використання оздоровчих сил природи», «Форми і засоби підвищення фізичної працездатності учнів початкових класів», «Спортивне свято сім'ї»).

Практичне значення роботи полягає у використанні системного підходу в підвищенні фізичної працездатності учнів початкових класів (9-10 річного віку), що дало можливість оновити зміст різних форм шкільного курсу «Фізична культура» (оздоровчих заходів у режимі навчального дня, уроків фізичної культури та позакласних форм занять).

Ключові слова: *фізична працездатність, фізична культура, фізичне виховання, учні початкових класів, системний підхід, функціональні можливості організму.*